

La goja i la ramada encantada

Perafita

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Sector nord-est del terme municipal

Coordenades:

Latitud: 42.07381
Longitud: 2.11135
UTM Est (X): 426489
UTM Nord (Y): 4658353

Classificació

Número de fitxa 08160-125
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Contemporani
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Pública
Fitxes associades:
[La Ramada Encantada](#)
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dl., 14/07/2008 - 02:00

Descripció

"En una casa de grans propietats del terme de Lluçà, fa molts i molts anys hi havia una noia molt maca, rossa i amb una pell molt fina i blanca com la neu. Tenia el costum de banyar-se a la riera quan feia bon temps, un lloc molt tranquil i d'aigua transparent, un punt on el pastor de la casa portava a beure les ovelles i que també era d'abeurada dels ramats de muntanya.

El pastor era un noi jove, alt i ben plantat. A la filla de l'amo li feia gràcia aquell pastor. Però el pare ja havia triat un fadrí de casa bona per a la noia, encara que d'eixerit no n'era pas gaire, però era de casa bona, que era el que comptava. Al pastor també li feia gràcia aquella noia, però ell sabia molt bé que mai es podria casar amb la pubilla de la casa on guardava el ramat.

Tots els dijous d'estiu a la tarda, la noia anava a banyar-se en aquell lloc. Un dia es va escaure que quan el pastor va arribar a la vora de la riera va trobar la noia que es banyava tota nua dintre de l'aigua. El pastor va abeurar el ramat i va continuar el camí com sempre feia, deixant que la noia rossa seguís amb el seu bany, ja que per al pastor la noia era cosa prohibida. Al vespre, després de tancar el ramat, el noi va entrar a la casa i es va trobar amb la noia, i li va dir:

- Mira que ets una noia molt formosa, però encara ho ets molt més quan et banyes a la riera.

La noia, que feia temps que es moria de ganes del pastor, li va contestar:

- Si en tens ganes, pots banyar-te allà on jo em banyo, pots venir que m'hi trobaràs cada dijous a la tarda fins la posta de sol.

El dijous següent el pastor, quan encara el sol era un xic alt, va encaminar les ovelles cap el lloc on la filla de l'amo tenia el costum de banyar-se. Allà va trobar la noia dintre de l'aigua. Va deixar que les ovelles pastuessin tranquil·lament l'herba fresca i tendra que hi havia vora de l'aigua, es va llevar la roba i va saltar dintre l'aigua a fer companyia a la noia. A partir d'aquell dia, cada dijous es trobaven, però això va durar fins el dia que el pretendent de la noia va descobrir que la que un dia havia de ser la seva dona es banyava nua a la riera acompanyada del pastor.

El qui per mandat dels pares havia de ser el marit de la noia, després de veure la parella completament nus a dintre de l'aigua, va anar a casa de la noia i va explicar el que havia vist a la riera. La filla, com cada dijous, arribava a casa seva plena de joia, a causa de les bones estones que passava amb el noi del qual estava enamorada. Però aquell dia les coses van anar molt malament, el pare va dir a la seva filla:

- Entra a dintre de casa i no en surtis fins que jo no et doni permís.

Quan va arribar el pastor i va tenir les ovelles encorralades, l'amo va dir:

- Demà agafes el ramat i el portes a pasturar a la finca que tinc a Perafita i no et moguis de la finca fins que jo et doni l'ordre. Si no ho compleixes, hauràs de buscar feina a llunyanes terres.

El pastor va quedar molt sorprès, perquè no sabia a què es devia l'actitud de l'amo. El noi no va tenir altre remei que creure i anar a guardar el ramat a Perafita. La noia va continuar tancada a casa seva, només en podia sortir amb el permís del pare i acompanyada d'una persona de confiança, li era totalment prohibit d'anar a la gola on abans es banyava. Al pastor tampoc li era permès sortir del terme de Perafita sense el consentiment de l'amo. En cas que, per alguna raó, ho hagués de fer, llavors hauria d'anar acompanyat també d'una persona de confiança del pare de la noia. Això ho feia perquè els dos joves no es poguessin veure i amb el temps la noia acceptés l'home que ell li havia designat.

Així van passar l'hivern. Quan va arribar el bon temps la noia va ser presa d'una gran tristesa i desgana. Tenia una gran necessitat d'anar a banyar-se on havia anat sempre, però la prohibició era total. La noia no podia aguantar més aquell suplici i un dia va dir al seu pare:

- Si no puc anar fins a vora de la riera em moriré.

Observacions:

(Continuació descripció)

En sentir això, al pare li va agafar un rampell i, pres de gran fúria, va dir:

- Maleïda siguis, vés a la gola i queda't per sempre dintre de l'aigua, ja mai més no tornis.

La noia va sortir de casa igual com si fos transportada per una força misteriosa i amb gran revolada va anar directa a la gola.

De tot això era testimoni el mosso de la casa, que alhora era molt amic del pastor i també sabia de les trobades de la parella. El mosso va anar a Perafita a portar la nova al pastor, li va explicar el que havia passat amb la noia que ell estimava. El pastor tenia les ovelles arran del terme de Perafita i Lluçà. Just en el moment en què el mosso va acabar d'explicar-li el que havia passat, el pastor va deixar les ovelles i va arrancar a córrer, no parant fins que va ser a vora de la gola on havia passat tan bones

estones amb la noia.

Quan va arribar vora de l'aigua no va veure res enlloc, l'aigua estava quieta i tranquil·la. Es va asseure vora la gola, sobre la roca que hi ha al costat mateix de la riera, on els dos havien passat bones estones. Es va quedar pensant en la felicitat de què havien gaudit les tardes d'estiu que havien passat els dos asseguts damunt d'aquella pedra. No feia ni deu minuts que estava immers en aquells dolços records que va sortir de dintre de l'aigua aquella noia, més bella que mai, tot dient-li:

- Vine, entra dintre l'aigua a fer-me companyia.

El pastor, sense sabre ben bé el que li passava, va dir:

- De bon goig ho faria, però tinc les ovelles arran del terme de Perafita i Lluçà i si entren en terme de Lluçà i el teu pare ho sap, em quedaré sense feina. Ja saps quines són les seves ordres. Amb el mal que em posarà mai més ningú em voldrà llogar, seré un perdut.

La noia li respongué:

- Si et quedes aquí dintre l'aigua fent-me companyia no caldrà que mai més et preocupis del ramat. Per les ovelles del meu pare, no hi pateixis, mentre nosaltres dos estiguem dintre de l'aigua el ramat no es mourà del lloc on està ara, no li farà falta ni menjar ni beure, perquè les ovelles restaran convertides en pedres mentre duri la maledicció que em va fer el meu pare."

La llegenda és molt coneguda tot i que a vegades es confon amb la llegenda també anomenada "la ramada encantada" que es situa al Pla Moixó d'Oristà.

Història

Aquesta llegenda explicaria l'origen de la ramada encantada, una curiosa formació rocosa situada a l'extrem nord del terme municipal de Perafita, prop dels termes municipals de Sant Agustí de Lluçanès i Lluçà.

